Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-123 d.d. 10 maart 2014
(mr. A.W.H. Vink, voorzitter en mr. E.J. Heck, secretaris)

Samenvatting

Consument beklaagt zich erover dat hij door Aangeslotene (verzekeraar) is misleid omtrent het op de einddatum van zijn premievrije beleggingsverzekering met pensioenclausule beschikbaar komende eindkapitaal. Aangeslotene heeft aannemelijk gemaakt dat het tegenvallende resultaat grotendeels wordt verklaard doordat na het premievrij maken een substantiële overlijdensrisicopremie aan de waarde van de verzekering werd onttrokken en doordat de beleggingsresultaten tegenvielen. Bovendien kon uit de door Aangeslotene verstrekte informatie niet worden afgeleid dat Aangeslotene garanties had afgegeven omtrent het eindkapitaal. De klacht is ongegrond.

Consument,

tegen

SRLEV N.V., hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier van 11 juni 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 10 februari 2014 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
3.1. Op 6 oktober 1995 heeft een rechtsvoorganger van Aangeslotene een offerte vervaardigd voor een beleggingsverzekering met pensioenclausule.

In de offerte staat onder meer vermeld:
"Gekozen beleggingsdepot: : Garantiedepot 4%"
Verder wordt vermeld dat bij de opbouw van de kapitalen die nodig zijn voor het verkrijgen van de pensioenaanspraken via het Privé Pensioenfonds rekening is gehouden met een rendementsverwachting van 6% en dat de uitkering van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum geschiedt op basis van een kapitaal dat tijdens de looptijd van de verzekering in het gekozen beleggingsdepot wordt opgebouwd.

3.2. Op 30 oktober 1995 heeft Consument een aanvraag formulier Privé Pensioenfonds ondertekend waarin wordt verwezen naar de offerte van 6 oktober 1995. Aangekruist is garantiedepot 4%.

3.3. Op 24 januari 1996 heeft Aangeslotene een polis opgesteld met polisnummer [..1..]. Het betreft een beleggingsverzekering met pensioenclausule.
Consument is verzekeringnemer.
De einddatum/pensioendatum is 1 februari 2012. Bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum komt de tegenwaarde van de op dat moment aan de verzekering toegewezen eenheden beschikbaar.
Na overlijden van de verzekerde voor de einddatum wordt een levenslang partnerpensioen uitgekeerd ten bedrage van f 4.894,75 per maand en een wezenpensioen van f 979,00 per maand uit te keren tot uiterlijk 1 juni 2013.
De premie bedraagt f 16.631,60 per jaar en op 1 december 1995 is een koopsom verschuldigd ad f 68.655,25.

3.4. Per 1 december 2000 is de polis premievrij gemaakt, waarbij de dekking van het partnerpensioen en het wezenpensioen werd gehandhaafd.

3.5. Op 29 september 2006 is de verzekering aangepast omdat Consument regelmatig vliegt, Aangeslotene heeft Consument onder meer het volgende geschreven:
"Zonder afwijkende voorwaarden zou het spaarkapitaal op 01-02-2012 € 74.519,00 bedragen o.b.v. 6,5% rendement. Met de afwijkende voorwaarden komt het spaarkapitaal op 01-02-2012 o.b.v. 6,5% -rendement op een bedrag van € 71.208,00."

3.6. Op 15 januari 2007 heeft Aangeslotene Consument een correctie op haar eerdere brief van 29 september 2006 gestuurd. De correctie betreft het bedrag dat zonder afwijkende voorwaarden op 01-02-2012 beschikbaar zou komen. Dit bedrag is nu € 74.619,- in plaats van € 74.519,-. Het bedrag dat op grond van de afwijkende voorwaarden beschikbaar komt blijft gelijk (€ 71.208,00).

3.7. Op 1 februari 2012 is door Aangeslotene een bedrag voor de aankoop van pensioen beschikbaar gesteld ad € 50.706,32.

4. De vordering, grondslagen en verweer

4.1. Consument acht het verschil tussen het in 2006 opgegeven spaarkapitaal op de einddatum van € 71.208,00 en het daadwerkelijk per 1 februari 2012 ter beschikking gestelde bedrag van € 50.706,32 onbegrijpelijk. Deze teruggang kan niet alleen veroorzaakt zijn door tegenvallende beleggingsresultaten, nu het hier om een

belegging met een gegarandeerd rendement van tenminste 4% ging. Consument is van oordeel dat Aangeslotene hem onvoldoende inzicht heeft gegeven in de waardedaling van zijn op de einddatum beschikbaar gekomen kapitaal ten opzichte van de hem in 2006 dan wel 2007 verstrekte opgaven en daardoor toerekenbaar is tekortgeschoten in haar verplichtingen jegens Consument.

4.2. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
De waardedaling van de verzekering is voor een belangrijk deel veroorzaakt door het handhaven van de substantiële risicodekking voor een nabestaandenuitkering bij vooroverlijden nadat de verzekering premievrij is gemaakt.
Verder is de waardedaling veroorzaakt door het met name in de afgelopen jaren tegenvallend rendement van de ten behoeve van Consument binnen het beleggingsdepot aangehouden beleggingen. Aangeslotene verklaarde in dat verband ter zitting dat het rendement in de afgelopen vijf jaar 3,92% bedroeg.
In de brieven van september 2006 en januari 2007 is een spaarkapitaal vermeld van € 71.208,00 per 1 februari 2012. Dit was een voorbeeldkapitaal op basis van een verwacht rendement van 6,5 % en geen gegarandeerd kapitaal. Als gevolg van het tegenvallende rendement is niet alleen minder waardestijging gerealiseerd maar is ook de voor de risicodekking benodigde premie gestegen. Tezamen bracht dit mee dat, nu na premievrijmaking geen premie meer werd gestort, voor de instandhouding van de risicodekking voor de nabestaandenuitkering bij vooroverlijden, jaarlijks aanzienlijke premiebedragen aan het belegde kapitaal moesten worden onttrokken, hetgeen tot gevolg heeft gehad dat het in 2006 genoemde prognoserendement niet is behaald.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie heeft te oordelen over de vraag of Aangeslotene aan Consument onjuiste of onvoldoende informatie heeft verstrekt over de waardeontwikkeling van zijn verzekering en zo ja, of Consument daardoor schade heeft geleden.

5.2. De Commissie stelt voorop dat het in 2006 genoemde spaarkapitaal op de einddatum uitdrukkelijk een prognose betrof op basis van een (mogelijk) te behalen rendement van 6,5%. Daarmee is dan ook geenszins een garantie voor het daadwerkelijk te behalen spaarkapitaal gegeven. Tussen partijen is niet in geschil dat het prognoserendement niet is behaald. Verder staat vast dat door Consument vanaf 2000 geen premies meer werden betaald, maar dat de aanzienlijke risicodekking voor een nabestaandenuitkering bij vooroverlijden wel in stand is gebleven. Dat daarvoor, zoals Aangeslotene stelt, ook na 2006 aanzienlijke premies verschuldigd waren die niet meer uit de premiebetaling of het jaarlijks behaalde rendement konden worden voldaan, heeft Consument niet bestreden.

5.3. De Commissie heeft kennis genomen van het overzicht van de historische poliswaardes zoals dat in het e-mailbericht van 29 december 2011 aan de adviseur van Consument is verstrekt.
Deze waardes bedroegen achtereenvolgens:
Op 1 december 2007: € 57.953,61;
Op 1 december 2008: € 57.050,24;

Op 1 december 2009: € 55.510,84;
Op 1 december 2010: € 53.547,35;
Op 1 december 2011: € 51.111,85.
Hoewel deze informatie pas in 2011 is verstrekt, is uit het overzicht af te leiden dat de poliswaarde jaarlijks daalt en hoe deze daling leidt tot het uiteindelijk op 1 februari 2012 beschikbaar gekomen eindkapitaal ad € 50.706,32.

5.4. De Commissie is van oordeel dat de door Aangeslotene in haar stukken en ter zitting gegeven verklaring voor de oorzaak van de waardedaling en de daarbij verstrekte uitleg de uit het overzicht blijkende jaarlijkse waardedalingen goed kunnen verklaren. Ook overigens is gesteld noch gebleken dat Aangeslotene ten onrechte meer of andere kosten of premies in rekening heeft gebracht dan nodig waren voor de uitvoering van de verzekering en de instandhouding van de overeengekomen risicodekking voor een nabestaandenuitkering bij vooroverlijden. De slotsom is dan ook dat het verschil tussen het prognosekapitaal in 2006 en het daadwerkelijke spaarkapitaal in 2012 niet het gevolg is van een tekortkoming van Aangeslotene in de uitvoering van de verzekering, maar veeleer het gevolg is van het na premievrijmaken handhaven van de nabestaandendekking in combinatie met de na 2006 tegenvallende rendementen. Van dat laatste kan Aangeslotene geen verwijt worden gemaakt.

5.5. Al het voorgaande leidt tot het oordeel dat de klacht van Consument ongegrond is. Hetgeen partijen verder nog hebben aangevoerd leidt niet tot een andere beslissing en zal daarom onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij wege van bindend advies vast dat de klacht van Consument ongegrond is.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.